

زباله‌های دریایی پایدار مساله اکوسیستم‌های دریایی

ممنوعیت استفاده از کیسه‌های پلاستیکی، آلودگی اقیانوس‌ها را به شدت کاهش داده است.

به گزارش اقتصادسرآمد، پلاستیک، رایج‌ترین شکل زباله‌های دریایی پایدار، یکی از مبرم‌ترین مسائل در اکوسیستم‌های دریایی محسوب می‌شود. اگر چه اندازه‌گیری آن دشوار است، اما تخمین زده می‌شود که سالانه ۸میلیون تن پلاستیک به اقیانوس‌ها اضافه می‌شود و به نقل از اشن، بیشتر پلاستیکی که وارد جریان زباله می‌شود به‌طور نادرست دفع یا در محل‌های دفن زباله قرار می‌گیرد.

بنابر گزارش ایسنا، انسان‌ها، اغلب در شهرها و اکوسیستمی مملو از زباله پلاستیکی زندگی می‌کنند و اکنون کیسه‌های پلاستیکی زباله‌های حاضر در همه جا هستند البته در برخی از مناطق جهان استفاده از آنها ممنوع شده است.

برای بسیاری از ما، کیسه‌های پلاستیکی چنان در روال زندگی روزانه ما جا افتاده‌اند که تأثیرات محیطی آنها اغلب افکار آگاهانه‌ما را از بین می‌برند. با این حال، صحنه در حال تغییر است و این مورد، اتفاقی نیست. در سراسر جهان، تلاش مشترکی برای کاهش و ریشه‌کن کردن این آلاینده‌های مزاحم در حال انجام است و این فقط در مورد خیابان‌های تمیز تر نیست، بلکه سواحل سالم‌تر، ابراه‌های پر از زندگی و چشم‌انداز روشن‌تر برای اکوسیستم‌های دریایی است.ممنوعیت‌های سراسری کیسه‌های پلاستیکی به مهار تخریب محیط زیست کمک می‌کند. این ممنوعیت‌ها، به معنای واقعی کلمه، نتیجه می‌دهند و شواهد در اعداد نهفته است.

داستان در دوره پر آشوب همه‌گیری کووید- ۱۹ آغاز می‌شود که کیسه‌های پلاستیکی بازگشت ناخواسته‌ای داشتند. تعلیق موقت این ممنوعیت‌ها منجر به ۲ برابر شدن کیسه‌های مواد غذایی شد. کالیفرنیا در ممنوعیت پلاستیک پیشنهاد است و اولین ایالت از ۱۱ ایالتی است که در سال ۲۰۱۵ ممنوعیت کیسه‌های پلاستیکی را اجرا کرد.

کیسه‌های پلاستیکی به‌عنوان یکی از کشنده‌ترین انواع آلودگی پلاستیکی در اقیانوس‌های ما شناخته شده است اما چرا یک کیسه پلاستیکی چنین نگرانی بزرگی است؟ بیایید یک لاک پشت را در طبیعت در نظر بگیریم. این موجود ممکن است یک کیسه پلاستیکی در حال حرکت را با یک غذا اشتباه بگیرد. هنگامی که آنها بلعیده می‌شوند، می‌توانند در داخل معده یا روده حیوان جمع و پیچیده شوند که منجر به مشکلات سلامتی بی‌شماری از جمله ناتوانی در تغذیه، انسداد و حتی تغییر در شناوری لاک پشت می‌شود و توانایی شیرجه لاک پشت را مختل می‌کند. زمانی که پلاستیک تجزیه می‌شود به قطعات کوچکتر تقسیم می‌شود و ممکن است حیوانات و انسان‌ها آنها را بلعند. محققان دریافتند که مصرف نانو پلاستیک بر ترکیب و تنوع جوامع میکروبیوم روده انسان تأثیر می‌گذارد و ممکن است بر سیستم عصبی، تولید مثل، ایمنی و غدد درون‌ریز تأثیر بگذارد.

سند گروه دریامحور- ایرج گلشنی – آن چه در این گردش و مشاهده میدانی دیده شد، با تصورات ذهنی مبتنی بر یک شهر بندری، بسیار فاصله دارد. آن چه در این گزارش می‌آید، برآمده از مشاهده عینی و گردش یک روزه خبرنگار روزنامه دریایی اقتصادسرآمد در «شهر بندر بوشهر» است. این فاصله زیاد، مرا واداشت که نکات ذهنی خود را گزارش کنم که شاید مسئولان بوشهر بیشتر به قضایای این شهر توجه کنند.

تصور یک شهر بندری

خوب است در باره تصوراتی که از یک شهر بندری داریم و به عنوان شاخص و معیارهای تطبیق بوشهر با آن‌ها سخن می‌گوییم، اشاراتی داشته باشیم تا تطبیق بعدی برداشت‌ها قابل درک باشد.

یک شهر بندری در تصور ما حداقل دو شاخص برجسته دارد که هر کدام با معیارهای معینی تعریف و توصیف می‌شوند؛ یکی بندرگاهی مملو از کشتی و بار و کار و انبوهی از جمعیت و وسایل کار و ترانزیت. و دیگری، ساحلی با شکوه، تمیز و سرشار از امکانات برای تفریح و گردشگری.

شهرهای بندری، معمولاً جایی هستند برای کار و تفریح. انبوهی جمعیت گردشگرانی که برای تفریحات ساحلی و دریایی هجوم می‌آورند و در طول شب و روز، در ساحل از امکانات دریایی و ساحلی لذت می‌برند. و همچنان کار و تلاشی که در بین مهندسان و کارگران وجود دارد تا هر چه بیشتر بتوانند بارگیری یا تخلیه بار داشته باشند؛ حالتی که جمعیت بومی جویاگوی کار نیست و سیل کارگران مهاجر را به دنبال دارد. اینها دو بعد کلی یک تصور از یک بندر شهر است.

کار در بوشهر

مشاهده میدانی و پرس و جو از مردم شهربوشهر، نشان می‌دهد که وضعیت بی‌کاری در شهر بوشهر تاسف بار است. بخش مهمی از جوانان بوشهری کاری برای انجام دادن ندارند. آن چه در بندر گاهای بوشهری می‌گذرد، آن قدر نیست که از یک بندر پویا و زنده انتظار می‌رفت.

گمرک بوشهر

برای درک میزان کار و حجم بارگیری یا تخلیه بار، به گمرک بوشهر رفتیم. انگشت شمار بودند جرثقیل‌هایی که در طول بندرگاه مشغول کار بودند. حجم اسکله پر از خالی بود. کشتی‌های کوچک لنگر انداخته بودند و هر کدام با یک جرثقیل و دو یا سه کارگر در حال کار بودند. در مجموع تمام نفرات مشغول کار به سی نفر نمی‌رسند.

کاهش کار

برای درک بیشتر موضوع سعی می‌کنیم با مهندسان و کارگران در اسکله گمرک هم‌فکری کنیم که اغلب از گفت و گو سر باز می‌زنند و تمایلی به اظهار نظر ندارند. این را ما به حساب عدم امنیت شغلی می‌گذاریم. آن‌ها تلاش می‌کنند همین کاری که به آن مشغول‌اند را نگه دارند و هیچ انگیزه‌ای برای ورود به حواشی ندارند. احساس خطر می‌

کنند که اگر یک خبرنگار حرفسی از طرف آن‌ها بیان کند ممکن است برای شان دردسر شود. این نیز نمادی است از کمبود کار. ترس از دادن شغل، زبان را بند می‌آورد. به همین دلیل بعد از مشاهده اسکله و وضعیت عمومی به سمت بازار رفتیم تا با شرکت‌ها و فروشندگان مرتبط هم کلام شویم.

یک فروشنده تجهیزات دریایی به ما گفت که حجم کار و بارگیری در بوشهر نسبت به گذشته بسیار کاهش یافته است. دلیل اصلی این کاهش برای ما مشخص نشد و احتمالات همیشگی مانند تحریم، پای ثابت این مسائل است که حرف تازه‌ای نیست. دلیل دیگر، فضای محدود اسکله عنوان شد که قابل قبول نبود؛ زیرا ما ندیدیم کشتی‌های دیگری که در پهنه آب، در صنف بارگیری یا تخلیه بار باشند. به هر روی، تصور از یک بندر پر کار در بوشهر دیده نشد.

۹۵درصدوابستگی

نکته قابل تامل در گفت و گو با فروشندگان تجهیزات دریایی و قطعات کشتی‌های این بود که تقریباً همه نیازها از خارج کشور تامین می‌شود و سهم تولید داخلی برای تامین قطعات کشتی‌ها و قایق‌ها بسیار ناچیز است. فروشنده قطعات چند فیلتر به ما نشان داد و گفت همین‌ها ایرانی هستند و باقی‌همه از اروپا و چین می‌آید.

یکی از فروشنده‌های تجهیزات دریایی تأکید داشت که استقبال از همین محدود تولیدات داخلی بسیار پایین است زیرا به کیفیت آن‌ها اعتماد ندارند. صاحبان کشتی که چندین میلیارد خرج خرید و نگه‌داری کشتی خود می‌کنند، قطعات با کیفیت را ترجیح می‌دهند و به همین دلیل به تولید داخلی چندان اقبال نشان نمی‌دهند. یک بعد این ناباوری، مسائل تبلیغی است. تقریباً هیچ تبلیغی در باره تولیدات داخلی در حوزه قطعات کشتی نشنیده‌ایم و دلیل دیگر می‌تواند به تجربه مهندسان مکانیک کشتی‌ها برگردد که در این باره به گزینه‌ای برای گفت و گو دست پیدا نکردیم.

فروش در بوشهر

یک شهر بندری که معمولاً مملو از جمعیت است، کسبه بازار معمولاً فروش خوبی دارند. کافی است هر گردشگر یک یادکاری بخرد، همین کافی است که فروش در حد مطلوب رخ دهد. اما فروشندگان و کسبه بازار واقعا از فروش پایین تالان بودند. مشاهده مستقیم هم سخن آن‌ها را تأیید می‌کند. اگر به بازار بوشهر –راسته خیابان نادری– بروید و مانند ما به مشاهده پردازید، متوجه می‌شوید که اغلب فروشگاه‌ها مشتری ندارند. دست رهگذران را که نگاه می‌کنید، زنبیل کالا و خرید نمی‌بینید. اغلب مردم بومی شهر هستند که فقط در راسته بازار تردد می‌کنند. این‌ها نشان می‌دهد که بوشهر در این فصل که فصل بهاری آن است از گردشگر تهی است.

شما مسافریدا

به کافه‌ها یا فروشگاه‌هایی که سر زدیم، به سرعت ما را از بومی‌های شهر تشخیص می‌دادند و گاهی به زبان می‌

«روزنامه دریایی سرآمد» گزارش می‌دهد.

فقر گردشگری در «شهر بندر بوشهر»

بیشتری به فرهنگ عامه می‌دهد.

این از عجایب است که یک شهر بندری و آن هم مرکز یک استان از تلاطم جمعیت گردشگر خالی باشد.

غذاخوری

بدون شک یکی از مهم‌ترین مشکلات برای یک مسافر در بوشهر مشکل صبحانه و نهار و شام است. مانند شهرهای دیگر خبری از دود کباب و غذاخوری‌ها متعدد و شکیل نیست. به چشم‌ما نخورد که بتوانیم در مرکز شهر، چند غذاخوری مقبول ببینیم. از عابران سوال می‌پرسیم و سراغ کبابی و جوجه کباب و... می‌گیریم. اغلب‌که می‌گویند این اطراف نیست. و بعضی هم آدرس‌هایی می‌دهند که باید تاکسی‌گیری و بری. در راسته بازار یک رستوران تشریفات است و یک رستوران هیران. و دیگر هیچ. راسته ساحل را هم جست و جو می‌کنیم. اغلب کافه هستند با پذیرایی محدود. در بازار و اطراف آن نتوانستیم یک پیتزایی پیدا کنیم. فست‌فودها به فلافل و پاکور بیشتر پا نمی‌دهند. خلاصه این که گردشگر برای صبحانه و نهار و شام گزینه‌های دندان‌گیری ندارد. مخصوصاً اگر بخواهد صبحانه‌ای بخورد که مشکلاتش بیشتر است و

اگر بخواهد یک دست کله پاچچه بزند، علاوه بر این که قیمتش نسبت به تهران خیلی بیشتر است، باید سه صبح شال و کلاه کند. برود کله پاچه‌ای پیدا کند چون تا حداکثر

پنج صبح‌گیرش می‌آید! نشان می‌دهد که بافت عمومی شهر برای بومی‌هاست و چندان وجه گردشگری در این شهر رونق ندارد.

وقت سفر

گاهی ممکن است این توجیه به ذهن بیاید که در ایران وقت سفر نیست و مدارس تعطیل نشده و فصل عید و تعطیلات وقت سفر است. البته ما ایام عید را هم در بوشهر بررسی کردیم و متوجه شدیم که در روزهای عید هم نسبت به سایر شهرها از فقر گردشگر برخوردار است. اما باید توجه کرد که ظرفیت حداقلی برای مسافران و گردشگران در طول سال همواره وجود دارد. روزهای تعطیل جای خود دارد و این روزها هم جای خود. حداقل ممکن را مد نظر قرار می‌دهیم و می‌گوییم: با این هوای بهار و دل‌چسب، بسیاریند که به جاهای دیگر مانند بندر عباس و قشم و کیش می‌روند، چرا درصدی از آن‌ها به بوشهر نمی‌آید؟ اشکال کجاست؟

در اصفهان و... انواع جاذبه‌های گردشگری هست اما در بوشهر نه.

یک نکته اسنپی

با رانندگان اسنپی که به دفعات با آن‌ها در سطح شهر برای بازدید از شهر گشتیم و هم کلام شدیم، نکات جالبی آموختیم. یک اسنپی که یک ماشین ال نود تر و تمیز داشت، نکته جالبی داشت. گفت: مجبورم با اسنپ کار کنم چون در بوشهر به‌طور مرسوم کسی سوار ال نود نمی‌شود و وقتی به آن‌ها بوق می‌زنی، به جای گفتن مسیر، چپ چپ نگاه می‌کنند و خیال می‌کنند قصد مزاحمت داریم! این نکته نفز نشان می‌دهد که گردشگر در بوشهر در حداقل ممکن است و مردم بومی هم عادت به تاکسی یا پراید برای تردد دارند. اگر گردشگر زیاد باشد، چنین فرهنگی برای مردم از بین می‌رود و تردد با هر وسیله‌ای باب می‌شود. مخصوصاً اگر ماشین تمیز و مرتب باشد، خواهان بیشتری دارد. تبادل فرهنگی با مردم شهر با گردشگران و سعت

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی

بدون شرح...

فریبا عزیزی - اقتصاد سرآمد